

N:o 134.

Ank. till Riksd. kansli den 9 maj 1905, kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till aflidne sjömannen N. J. Selanders sterbhusdelägare för förlust genom f. d. vicekonsuln O. N. Nicholsons förskingring af Selanders kvarlåtenskap.

(1:a U. A.)

Under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver utrikesdepartementsärenden den 18 februari innevarande år, har Kungl. Maj:t i en samma dag aflåten, till statsutskottet öfverlämnad proposition (n:o 89) föreslagit Riksdagen medgifva, att Sveriges andel i konsulskassans behållning finge till aflidne sjömannen Nils Johan Selanders sterbhusdelägare utbetalas ett belopp af 536 kronor 63 öre såsom ersättning för den förlust, de lidit genom f. d. vicekonsuln i Fremantle och Perth O. N. Nicholsons förskingring af Selanders till honom inbetalda kvarlåtenskap.

Enligt hvad af återopade statsrådsprotokollet inhämtas, har föredragande departementschefen i detta ärende anfört följande.

»I skrifvelse den 30 april 1903 anmälde svenske och norske konsuln i Melbourne, att f. d. vicekonsuln i Fremantle och Perth O. N. Nicholson under den tid, han var i utöfning af vicekonsulsbefattningen, mottagit, bland andra penningbelopp, för hvilka han sedermera icke till vederbörande redovisat, £ 29. 11. 0, efter kurs 18. 16 motsvarande 536 kronor

63 öre och utgörande kvarlåtenskapen efter svenske sjömannen Nils Johan Selander, som den 17 juni 1901 afled ombord å svenska barkskeppet »August» från Sundsvall under resa från Mombaza till Fremantle. Beloppet inbetalades af skeppets kapten N. E. Nilsson till vicekonsulatet i Fremantle vid skeppets ankomst till denna hamn. Inbetalningen är antecknad i vicekonsulatets böcker, såsom gjord den 27 september 1901, och herr Nicholson har i bref till konsuln erkänt, att han mottagit beloppet, men att detsamma blifvit beslagttaget af en af hans kreditorer; tilläggande konsulu i sin skrifvelse, att han om detta ärende brefväxlat med kommerskollegiet. Konsuln har tillika meddelat, att han genom Nicholsons efterträdare i vicekonsulsbefattningen herr Strelitz inhämtat sakkörarens råd angående möjligheten af att på rättslig väg erhålla betalning af Nicholson, men erhållit upplysning, att denne vore utan alla tillgångar, och att det därför vore hopplöst att söka genom rättsmedel af Nicholson utbekomma de förskingrade beloppen.

Sedan dåvarande ministern för utrikes ärendena delgifvit kommerskollegiet konsulns i Melbourne ofvannämnda skrifvelse den 30 april 1903 samt anhållit om upplysning om, hvilken åtgärd som vidtagits i anledning af den hos kollegiet gjorda anmälan i förevarande ärende, meddelade kollegiet i skrifvelse den 10 september 1903, att förre båtsmannen Erik Nordkwist Swan i Härnösand, i egenskap af styffader till ofvanbemälda Selander, på sin tid hos kollegiet anhållit om medverkan för utbekommande af sonens kvarlåtenskap till belopp af £ 29. 11. 0, som fartygsbefälhafvaren inbetalt till vicekonsuln i Fremantle, samt att kollegiet i anledning häraf i skrifvelse den 13 december 1902 anmodat konsuln i Melbourne att från Nicholson införskaffa redovisning för ifrågavarande kvarlåtenskap, därest densamma af honom omhändertagits. Till svar härpå hade konsuln i skrivelser den 12 februari och 20 mars 1903 meddelat hufvudsakligen, att Nicholson, enligt ett af honom under tecknad, den 27 september 1901 dagtecknad kvitto, af barkskeppet »Augusts» befälhafvare mottagit förenämnda belopp af £ 29. 11. 0, hvilket emellertid sedermera, såsom ock af Nicholson vidgåtts, icke blifvit af honom redovisadt, utan användts till att förnöja en af hans kreditorer, samt att konsuln för sin del med hänsyn särskildt till Nicholsons ekonomiska ställning ansåge det vara ändamålslost att mot honom väcka talan i saken. Med afseende å hvad sålunda förekommit och under åberopande af innehållet af konsulns i Melbourne till kollegiet i afskrift öfverlämnade skrifvelse i ämnet af den 30 april 1903 ansåg sig kollegiet böra hemställa, det ministern för utrikes ärendena behagade vidtaga åtgärd för beredande åt sjömannen Selanders stärbhusdelägare af godt-

görelse för den genom förbemälde Nicholsons uraktlåtenhet att redovisa ifrågavarande af honom å tjänstens vägnar omhändertagna kvarlåtenskap vållade förlust.

Om än icke någon allmän förpliktelse för svenska staten förefinnes att ersätta skada, som af tjänsteman genom felaktig eller bedräglig ämbetsförvaltning förorsakas enskilde, så torde dock starka billighetsskäl tala för, att i det förevarande fallet godtgörelse beredes Selanders sterbhusdelägare. Då kvarlåtenskapen inbetaltes till en svensk-norsk konsulat-tjänsteman för att befordras till den affidnes rättsinnehafvare, böra icke dessa lida någon förlust genom tjänstemannens bedrägliga förfarande. Jag anser därför, lika med kommerskollegiet, att ersättning bör af allmänna medel tillerkännas Selanders stärbhusdelägare för det förskingrade beloppet; och torde ersättningen, i öfverensstämmelse med hvad förut i liknande fall ägt rum, kunna utgå af Sveriges andel i konsulskassans behållning.»

På grund af hvad sålunda anförts hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 maj 1905.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
